

VIII Col·loqui Internacional Verdaguer
«La mirada social de Verdaguer. De *Caritat*
(1885) a *En defensa pròpia* (1897)»

Barcelona-Vic-Folgueroles, 10-12 de novembre de 2011

Fa cent vint-i-cinc anys, el gener de 1885, Verdaguer va enllestir en pocs dies, improvisant i sobre la marxa, un recull de poesies amb el títol *Caritat*. Amb aquell llibre d'urgència volia contribuir a la campanya de solidaritat amb Andalusia, assolada per un terratrèmol paorós el 27 de desembre de 1884, que en especial castigà les terres de Màlaga i de Granada. «Pobles enters, i no petits, se troben en complert estat de ruïna, i sos habitants, los que no han mort en l'horrible catàstrofe, vivint al ras i sense alberg segur enlloc».

Al cap de poques setmanes el poeta signava una nota de presentació del llibre explicant que s'havia preguntat «Què puc donar? I aixís com si hagués sigut flequer hauria duit un parell de pans, essent poeta me creguí obligat a donar algun bé de Déu poesia». Eren trenta poesies, gairebé totes publicades. Ni formaven un conjunt unitari ni aportaven res de nou a l'obra de l'escriptor. Eren un gest de caritat en el sentit més ras d'almoïna, de beneficència. Amb el resultat que l'edició li permeté de donar «260 duros als pobres d'Andalusia», o sigui 6.000 rals, quantitat, diu Isidor Cònsul a l'edició del llibre a *Totes les obres*, «superior en un 20% als 5.000 rals amb què el bisbe Morgades havia obert la subscripció a Vic».

Aquest llibre tan singular no ha obtingut l'atenció que es mereix i ha quedat marginat a la secció de les obres dites menors del poeta. En realitat és com la punta d'un iceberg. No només és indicador d'un context històric, social, literari, religiós, econòmic i polític de la màxima rellevància, sinó que revela un pesant contingut ideològic sobre la pobresa i la riquesa en plena revolució industrial i en oberta lluita de classes.

El Verdaguer de *Caritat*, de quaranta anys, en la Barcelona de la meitat dels vuitanta del segle dinou, de *La febre d'or*, esdevé un sismògraf, no pas de terratrèmols com els d'Andalusia, sinó dels moviments que transformen la societat que ell mateix contribueix a transformar, transformant-s'hi, amb els rics dels palaus dels Comillas, dels Güell, dels bisbes de Vic i de Barcelona, i amb els pobres dels tallers, de les fàbriques, dels carrers. Altrament *Caritat* és una cruïlla. El poeta agafa una bifurcació que el portarà per la via del cristianisme social: del *Dietari d'un pelegrí a Terra Santa*, a *Jesús Infant*, a *Sant Francesc*, i, a la fi, a *Los pobres*, que deixà inacabat.

Per totes aquestes raons creiem que és oportú dedicar a *Caritat* aquesta acció. No oblidem, però, que l'any 2011 també farà cent vint-i-cinc anys de *Canigó*. Tanmateix aquest poema ha comptat amb iniciatives diverses d'estudi i difusió. *Caritat*, en canvi, demana una atenció que no s'hauria d'ajornar més. Complementàriament, ja s'ha posat en marxa la iniciativa, per part de la Fundació Jacint Verdaguer (Casa Museu Verdaguer de Folgueroles), d'una exposició sobre el tema, que podria tenir caràcter itinerant.

càtedra
verdaguer

D'ESTUDIS LITERARIS
DE LA UNIVERSITAT DE VIC

SOCIETAT VERDAGUER

VIII Col·loqui Internacional Verdaguer

«La mirada social de Verdaguer. De *Caritat* (1885) a *En defensa pròpia* (1897)»

Primera circular

Per tot plegat, es convoca aquest VIII Col·loqui Internacional Verdaguer*, els àmbits temàtics del qual s'ha pensat que es concretin en aquestes quatre seccions:

- I. **Conflicte i pensament social.**
- II. **La mirada social en la literatura i les arts plàstiques.**
- III. **Verdaguer: de *Caritat* (1885) a *En defensa pròpia* (1897).**
- IV. **La mirada social de Verdaguer.**

*****

Comitè científic: Ricard Torrents (Universitat de Vic / President), Francesc Fontbona (Biblioteca de Catalunya), Roger Friedlein (Ruhr-Universität Bochum), Jordi Larios (University of London), Josep Massot (Abadia de Montserrat), Joan Peytaví (Universitat de Perpinyà), Damià Pons (Universitat de les Illes Balears), Patrizio Rigobon (Università Ca' Foscari Venezia), Lourdes Sánchez (Universidad de Granada), Anna Sawicka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Pilar Vélez (Museu Frederic Marès).

Comitè organitzador: Ramon Pinyol (UVic), Josep M. Domingo (UdL), Pere Gabriel (UAB), Enric Gallén (UPF), Manuel Jorba (UAB), Rafael Roca (Universitat de València), Magí Sunyer (URV), Carme Torrents (FJV), M. Àngels Verdaguer (UVic / Secretaria).

Organitzen: Societat Verdaguer / Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic

Col·laboren: Societat Catalana de Llengua i Literatura / Fundació Jacint Verdaguer (Casa Museu Verdaguer de Folgueroles)

Secretaria i Seu: Universitat de Vic / Societat Verdaguer / C. de la Laura, 13 / 08500 VIC

societat.verdaguer@uvic.cat / Tel.: 93 881 60 24 / Fax: 93 881 43 07

www.societatverdagner.cat

* Es concretaran detalls i preus d'inscripció en una propera circular.

càtedra
verdagner

D'ESTUDIS LITERARIS
DE LA UNIVERSITAT DE VIC

SOCIETAT VERDAGUER